

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI Nowogród na lata 2010-2018

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXVI/200/10
Rady Miejskiej w Nowogrodzie
z dnia 7.06.2010 r.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	5
1.1. POŁOŻENIE.	5
1.2. WARUNKI GEOGRAFICZNE	5
1.2.1. RZEŻBA TERENU.....	5
1.2.2. SIEĆ WODNA.....	5
1.2.3. KRAJOBRAZ	5
1.2.4. ZASOBY MINERALNE, GLEBY I UPRAWY	6
1.2.5. STATYSTYKA GMINY I MIEJSCOWOŚCI.	7
2. SFERA SPOŁECZNA	8
2.1. LUDNOŚĆ.....	8
2.2. RYS HISTORYCZNY	8
2.3. OBIEKTY ZABYTKOWE W NOWOGRODZIE.	8
3. GOSPODARKA	13
3.1. ROLNICTWO.....	16
3.2. Działalność pozarolnicza.....	17
4. OCHRONA ZDROWIA.	16
5. OŚWIATA.	21
6. KULTURA, SPORT, REKREACJA	23
7. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA.	25
8. KIERUNKI ROZWOJU I PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA.	29
8.1. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU:.....	29
8.2. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA Z UWZGLĘDNIENIEM CELU, UZASADNIENIA I REZULTATU.	29
8.3. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ I SZACOWANE KOSZTY.....	32
8.4. ZGODNOŚĆ PLANU ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PROW.....	33
9. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE.....	35
10. PODSUMOWANIE	36

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Nowogród jest dokumentem określającym strategię działań wsi w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2010-2018.

Obowiązek opracowania planu wynika z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Dotyczy inwestycji mających poprawić warunki życia lokalnej społeczności. Plan Odnowy Miejscowości Nowogród na lata 2010-2018 został przyjęty przez Radę Miejską w Nowogrodzie w dniu 7.06.2010 r.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, SWOT - czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań.

Celem „Planu Odnowy Miejscowości Nowogród” opracowanego na okres od 2010 roku do 2018 roku jest:

- Podniesienie standardu życia i pracy mieszkańców miasta i wsi,
- Podniesienie atrakcyjności turystycznej,
- Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych,
- Rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu. Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Nowogród” są spójne z *Narodową Strategią Spójności*, *Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*. „Plan” jest elementem działań podejmowanych przez Powiat Łomżyński i gminę Nowogród wchodzącą w jego skład mających doprowadzić do ożywienia społeczno-gospodarczego regionu.

Plan jest zgodny z dokumentami: Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Łomżyńskiego do 2015 r. Projekt realizuje określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Nowogród Cel Strategiczny C „Miasto i Gmina Nowogród sprawnie zarządzanym obszarem zrównoważonego rozwoju, zapewniającym atrakcyjne warunki życia mieszkańców oraz funkcjonowania podmiotów gospodarczych”.

Projekt nawiązuje bezpośrednio do projektów z zakresu edukacji, sportu, kultury realizowanych w gminie Nowogród zawartych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata
Plan Odnowy Miejscowości Nowogród

2007-2013, Planie Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Nowogród i Programie rozwoju turystyki gminy Nowogród na lata 2009-2020.

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.

1.1. Położenie.

Miejscowość Nowogród położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego, w powiecie łomżyńskim, w gminie Nowogród przy drodze wojewódzkiej nr 645 Łomża-Myszyniec prowadzącej w kierunku Olsztyna i Warmii i Mazur. Odległość od miasta Łomży 14 km, od Białegostoku ok. 95 km, zaś od stolicy Polski Warszawy ok. 140 km.

Gmina Nowogród leży w obrębie Niziny Północno – Mazowieckiej i wchodzi w skład mezoregionu Międzyrzecza Łomżyńskiego. Teren Gminy położony jest na obszarze zlewni rzeki Narew, której głównym, dopływem na tym terenie jest rzeka Pisa. Nad Narwią rozciąga się Równina Kurpiowska, której wydymowe obszary porastają lasy, a w niższych miejscach rozciągają się łąki, bagna i starorzecza.

Strefa dolinowa wykazuje bardzo dużą naturalność. Charakteryzuje się też unikalnymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Bogactwo flory, a zwłaszcza występowanie wielu gatunków roślin chronionych i rzadkich, predysponuje do włączenia tego obszaru do jednego z najciekawszych zakątków Polski. Bogactwo flory i fauny porównywalne jest tutaj z wieloma parkami narodowymi w Polsce. Dolina rzeki Narwi stanowi też ekologiczny korytarz łączący cenne obszary geoprzyrodnicze. Strefę wysoczyznową cechuje wysoki stopień przekształceń, które wynikają z prowadzenia intensywnej gospodarki rolnej.

1.2. Warunki geograficzne

1.2.1. Rzeźba terenu

Teren polodowcowy w równinny, w części pagórkowaty. Od strony rzeki wspaniałe wzgórza pradoliny Narwi, będące pod ścisłą opieką konserwatora przyrody.

1.2.2. Sieć wodna

Najważniejszym szlakiem wodnym jest rzeka Narew, do której po przeciwnej stronie miasta Nowogród wpada Pisa łącząca Narew z Jeziorem Roś i poprzez kanał Jegliński z Wielkimi Jeziorami Mazurskimi. Liczne źródła z krystalicznie czystą wodą występują w wielu miejscach miasta, szczególnie w jego zachodniej i północnej części.

1.2.3. Krajobraz

Nizinny ze wzgórzami morenowymi, częściowo zalesiony. Wokół miejscowości pola uprawne i łąki.

1.2.4. Zasoby mineralne, gleby i uprawy

Podstawowe surowce mineralne występujące w gminie Nowogród to: gliny, i piaski akumulacji lodowcowej oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe rzeczne oraz eoliczne i lokalne utwory zastoiskowe – ropy, muły i piaski.

Gliny występują w południowo-wschodniej części gminy i są to głównie gliny piaszczyste, z niewielkim udziałem glin pylistych, o konsystencji twardoplastycznej lub plastycznej. Piaski i żwiry lodowcowe występują w otoczeniu glin. Wykształcone są one głównie jako piaski drobne i średnioziarniste, piaski gliniaste oraz żwiry i kamienie.

Piaski i żwiry wodnolodowcowe występują na obszarze wysoczyzny i są osadami akumulacji sandrowej z okresu zlodowacenia środkowopolskiego i są to piaski i żwiry o różnych frakcjach i miąższościach powyżej 4,5m. Występują one również na obszarze sandru, w północnej części gminy. Piaski i żwiry rzeczne budują tarasy nadzalewowe rzeki Narew. Są to piaski o różnej granulacji ziarna i żwiru, o miąższościach powyżej 4,5m.

Utwory zastoiskowe występują w rejonie głębiej wciętych dolinek denudacyjnych (Mątwica, Jankowo Młodzianowo), wykształcone głównie jako ropy pylaste i piaski drobne.

Osady plejstoceńskie stanowią grunty nośne, korzystne dla budownictwa.

Utwory holocenięskie reprezentowane są przez piaski eoliczne, piaski i gliny deluwialne, piaski i namuły rzeczne oraz torfy. Grunty te są słabonośne lub nienośne dla budownictwa.

Duże zasoby gliny dobrej jakości, pokłady torfu, żwiru i piasku. Gleby w dużej ilości drugiej klasy. Podstawowe uprawy to zboża - kukurydza, w mniejszej ilości ziemniaki oraz uprawy zielone(łąki).

1.2.5. Statystyka gminy i miejscowości.

Wielkość gminy wynosi 10098 ha, z czego użytki rolne stanowią 7420 ha.

	Ogólna powierzchnia gruntów	Grunty orne i sady	Użytki zielone (łąki i pastwiska)	Grunty zabudowane i drogi	Lasy i grunty zadrzewione	Nieużytki i tereny różne	Wody
	1	2	3	4	5	6	7
Gmina Nowogród	10098	4780	2122	518	2 297	93	288

Na terenie gminy istnieje 16 sołectw: Baliki, Chmielewo, Dzierzgi, Grądy, Grzymały, Jankowo – Młodzianowo, Jankowo – Skarbowo, Kupnina, **Mątwica I**, **Mątwica II**, Morgowniki, Serwatki, Sulimy, Sławiec Dwór, Sławiec Wieś, Szablak.

Podstawą rozwoju gminy jest rolnictwo z dążeniem do specjalizacji w zakresie produkcji mleczarskiej. Ważną rolę uzupełniającą rolnictwo są usługi. Teren gminy, dzięki dużej atrakcyjności krajobrazowej i przyrodniczej, stanowi korzystne miejsce dla rozwoju turystyki, a przez to bazy hotelarsko-gastronomicznej, kulturalnej, rekreacyjno-wypoczynkowej. Kolejnym kierunkiem, w jakim powinien pójść rozwój gospodarczy gminy to usługi na rzecz mieszkańców, zarówno miasta Nowogród, jak i sołectw znajdujących się na terenie gminy.

2. SFERA SPOŁECZNA

2.1. Ludność

W większości rolnicza w części prowadząca działalność pozarolniczą.

Jednostka	Ilość mieszkańców	Powierzchnia w km ²	Ilość mieszkańców na 1 km ²
Nowogród	2184	ok. 19	115

Porównanie liczby mieszkańców Nowogrodu z pobliskimi ośrodkami miejskimi i gminnymi przedstawia tabela:

Miasto/miejscowość	Łomża	Jedwabne	Kolno	Zbójna	Miastkowo
Liczba mieszkańców	63 880	1806	10 836	1204	1382

Kształtowanie się liczby ludności Nowogrodu w latach 2004 – 2009:

Rok	Liczba ludności
31.12.2004	2085
31.12.2005	2110
31.12.2006	2105
31.12.2007	2151
31.12.2008	2164
31.12.2009	2184

Ponad połowa ludności gminy zamieszkuje w mieście Nowogród, natomiast na obszarach wiejskich miejscowościami o największej liczbie mieszkańców są Mątewica (14%), Jankowo Młodzianowo (6%) i Sławiec (5%).

2.2. Rys historyczny

Najstarszych dat z dziejów Nowogrodu nie sposób ustalić. Wiadomo, że istniały tu osady sprzed paru tysięcy lat. W trakcie wykopalisk prowadzonych w latach sześćdziesiątych XX wieku znaleziono m.in. gliniane naczynia, ozdoby, ościenie na ryby, żelazne groty oszczepów i topory bojowe.

W IX – XII w. w widłach Narwi i Pisy istniał gród, który później przeniesiony został na przeciwny wysoki brzeg Narwi. Od 1355 r. gród należał do Ziemowita III, który w 1375 r. przekazał go synowi Januszowi I Starszemu. On to zbudował murowany zamek w miejsce spalonego dwukrotnie drewnianego grodziszcza. Była tu rezydencja książąt mazowieckich.

W 1427 r. Nowogród otrzymał prawa miejskie. Miasto prężnie się rozwijało jako miasto królewskie z siedzibą władz i sądu bartnego kurpiowskich bartników. Kwitł handel i rzemiosło. „Złoty wiek” Nowogrodu zakończył się w czasie wojen szwedzkich.

W drugiej połowie XIX w. Nowogród z miasta rzemieślniczo – handlowego zmienia się w miasto o charakterze rolniczym.

Mieszkańcy Nowogrodu i jego okolic zawsze byli związani z dziejami ojczyzny. Brali udział w powstaniu kościuszkowskim, kampanii Napoleona, powstaniu listopadowym i styczniowym odznaczając się odwagą i męstwem. Za udział w powstaniu styczniowym władze carskie odebrały miastu prawa miejskie, które przywrócono w 1918 r.

W czasie I wojny światowej na Narwi koło Nowogrodu utrzymywał się przez 3 miesiące front rosyjsko – niemiecki, podczas którego miasto zostało zniszczone w 70%. W obronie miasta brali udział żołnierze 205 pułku piechoty, również odważna młodzież akademicka z Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Warszawskiego.

Ciężkie walki w obronie Nowogrodu toczyły się podczas II wojny światowej. Przez kilka dni 800 – osobowa garstka obrońców (33 pułk piechoty Strzelców Kurpiowskich) odpierała kilkunastotysięczną dywizję niemiecką, zadając jej dotkliwe straty.

2.3. Obiekty zabytkowe w Nowogrodzie.

Skansen Kurpiowski im. Adama Chętnika

Historyczny układ przestrzenny miasta Nowogród

Plan Odnowy Miejscowości Nowogród

Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP

○

Plebania parafii p.w. Narodzenia NMP

Cmentarz parafialny z kwaterą poległych obrońców Nowogrodu we wrześniu 1939 r.

Cmentarz żydowski

Młyn motor./elektr.

Schrony bojowe SGO Narew z II Wojny Światowej

Zespół schronów bojowych Zambrowskiego Rejonu Umocnionego Linii Mołotowa

Grób Adama Chętnika na cmentarzu parafialnym

Pomnik „MŁODYM BOHATEROM”

Pomnik „Obrońców Nowogrodu z 1939 r.”

Plac Ziemowita

3. GOSPODARKA

Nowogród charakteryzuje się korzystnym położeniem względem ośrodka powiatowego - Łomży, gdzie występuje koncentracja placówek usługowych o znaczeniu ponadlokalnym. Gospodarka gminy Nowogród jest zdecydowanie rolnicza. Na terenie gminy nie ma znaczących zakładów przemysłowych.

Ponadto gmina i miasto Nowogród posiada ponadprzeciętne walory turystyczne, na które składają się środowisko przyrodnicze doliny Narwi i walory krajoznawcze (w tym skansen w Nowogrodzie i linia oporu SGO Narew), co stwarza możliwości intensywnego rozwoju turystyki, stanowiącej w perspektywie coraz ważniejszą część gospodarki i dającą alternatywne w stosunku do rolnictwa źródło utrzymania miejscowej ludności.

3.1. Rolnictwo.

Podstawową gałęzią gospodarki gminy jest rolnictwo z dużą różnorodnością upraw, znaczną ilością użytków zielonych i różnorodnością zadrzewień. Głównym źródłem utrzymania miejscowej ludności są uprawy zbóż, ziemniaków i hodowla bydła mlecznego. W gminie Nowogród przeważają gleby V-VI klasy bonitacyjnej Średnio korzystne warunki do uprawy stwarzają gleby brunatne żytnio-ziemniaczane oraz czarne ziemie w kompleksie zbożowo-pastewnym w IVa-IVb klasie bonitacyjnej.

Nowogród jest gminą typowo rolniczą. Dominuje sektor prywatny (82%). Użytki rolne stanowią 68,8% powierzchni gminy i są dość słabej jakości. Grunty orne klasy V-VI stanowią 56,6%. Użytki zielone występują w dnach dolin rzecznych i obniżeniach terenu.

Na terenie gminy gospodarstwa rolne są średniej wielkości, ponad 65% to gospodarstwa do 10 ha (w tym 61% to gospodarstwa do 5 ha). Wzrasta liczba gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej. Obecnie jest ich tylko 17%. Dominuje produkcja mieszana. Tylko 30% gospodarstw rolnych prowadzi również działalność pozarolniczą.

Lasy zajmują 22,7% powierzchni gminy i występują w dużych kompleksach, głównie w północnej części gminy. Panującymi zespołami są bory sosnowe, a w strukturze własności dominują lasy prywatne (73,2%).

3.2. Działalność pozarolnicza.

W gminie Nowogród zarejestrowanych jest 118 podmiotów gospodarczych. W większości są to małe zakłady jednoosobowe. Właścicielami 44 są mieszkańcy terenów wiejskich gminy, reszta to zakłady mieszkańców Nowogrodu. Jednakże tylko 2/3 z nich znajdują się na terenie miasta. Przeważają zakłady związane z budownictwem oraz zakłady mechaniki pojazdowej.

Niezmiernie ważną dziedziną gospodarki staje się turystyka. Obecnie w Nowogrodzie i gminie jest 14 podmiotów zajmujących się obsługą turystów:

Hotel i Restauracja „Zbyszko”; Nowogród, ul. Obrońców Nowogrodu 2

Schronisko Młodzieżowe. Schronisko dla dzieci i młodzieży organizowane na czas wakacji w Szkole Podstawowej w Nowogrodzie. Nowogród, ul. 11 Listopada 12

Ośrodek wypoczynkowy. Ośrodek „Energetyk” położony nad Narwią. Jankowo Młodzianowo,

Ośrodek Wypoczynkowo - Rehabilitacyjny; Pensjonat Ptaki Baliki

Caritas Ośrodek Oazowy Baliki

Restauracja „PANORAMA”; Nowogród, ul. Rynek 21

Bar Gastronomiczny Nowogród, ul. Zamkowa 19a

Pub - „Klub pod znakiem zapytania” Nowogród, ul. Zamkowa 5

Karczma Kurpiowska (potrawy regionalne) Nowogród, teren Skansenu.

Bar „Bartek” przy moście na Narwi, Nowogród, ul. Obrońców Nowogrodu

„Pasjonata” obsługa gastronomiczna uroczystości i imprez, sala weselna, Nowogród, ul. Miastkowska.

Gospodarstwo agroturystyczne "U Anki i Zbyszka"; Anna Narożna ul. Nowa 3 18-414 Nowogród,

Gospodarstwo Agroturystyczne „CHATA NA KURPIACH”; Kazimierz Śmiarowski, ul. 11 listopada 62 18-414 Nowogród

Agroturystyka "Pod bocianim gniazdem" Urszula i Mieczysław Parzych; 18-414 Nowogród Morgowniki 11.

Istotne są planowane inwestycje turystyczne i około turystyczne, które w perspektywie kilku lat powinny zmienić gospodarcze oblicze gminy Nowogród i miasta Nowogród. W planach do roku 2020 są następujące projekty:

Kompleks turystyczny w Nowogrodzie:

Port (przystań) rzeczny i plaża z kąpieliskiem na Narwi.

Przystań dla kajaków.

Przystań dla żaglówek.

Pasaż nadnarwiański od ul. Nadnarwiańskiej do hotelu „Zbyszko”.

Odtworzenie wyspy na Narwi.

Punkt obsługi turysty.

Budowa repliki grodu średniowiecznego.

Hala sportowo-widowiskowa.

Aquapark na skarpie nadnarwiańskiej,

Całoroczny tor saneczkarski na skarpie nadnarwiańskiej,

Sztuczne lodowisko.

Kompleks turystyczny w Serwatkach:

Przystań na Pisie.

Dom turysty, pole namiotowe i biwakowe na placu byłej szkoły.

Dom turysty w b. zlewni mleka, pole rekreacyjne i biwakowe na placu.

Parking wodny w Morgownikach.

Pomost cumowniczy, plaża, miejsce rekreacyjne w Balikach.

Budowa ścieżek rowerowych:

Nowogród – Jankowo – Czartoria (przy współpracy z Gminą Miastkowo),

Nowogród – Morgowniki – Jurki (przy współpracy z Gminą Zbójna),

Nowogród – Morgowniki – Baliki – Serwatki,

Nowogród – Morgowniki – Kupnina – Chłudnie – Piątnica – Łomża – Jednaczewo – Szablak – Nowogród (przy współpracy z Gminą Łomża, Miastem Łomża, Gminą Piątnica, Powiatem Łomżyńskim, Gminą Mały Płock, Powiatem Kolneńskim).

Budowa szlaku turystycznego o charakterze patriotyczno-historycznym „Nadnarwiańskie schrony bojowe”.

Wyznaczenie turystycznych tras pieszych.

Oznakowanie tras turystycznych i rekreacyjnych.

Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej.

Odtworzenie wyspy narwiańskiej w okolicy hotelu „Zbyszko”.

Wypromowanie „Raju wędkarskiego” na starorzeczach Narwi w okolicach Szablaku oraz wsi Pianki (starorzeczka Pianki, Lecień, Kręta i pomniejsze).

Współpraca w ramach projektu międzygminnego „Pisa-Narew”.

Współpraca w ramach programu „Szlak Króla Stefana Batorego”.

4. OCHRONA ZDROWIA.

W Nowogrodzie funkcjonuje Gabinet Lekarza Rodzinnego czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8-15.30, realizujący usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Lekarz przyjmuje w wyznaczonych godzinach. Większy zakres świadczeń jest dostępny Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Łomży. Jest też apteka obejmująca swoim zasięgiem całą gminę.

5. OŚWIATA.

Najważniejszą placówką oświatową w gminie jest Zespół Szkół Samorządowych w Nowogrodzie, w którym znajduje się szkoła podstawowa im. Adama Chętnika, gimnazjum im. Jana Pawła II oraz placówka przedszkolna.

Łącznie w ZSS uczy się 529 dzieci i młodzieży. Do przedszkola uczęszcza 96 dzieci. Przedszkole od roku 2009 jest przebudowywane i w roku 2010 otworzy swoje podwoje dla 60 dzieci w wieku 3-5 lat.

W Zespole zatrudnionych jest 45 nauczycieli. Szkoła mieści się w budynkach przy skrzyżowaniu ulic Łomżyńskiej i 11 Listopada.

Szkoła podstawowa, gimnazjum i przedszkole stanowią zespół oświatowy obsługujący większość gminy. Bliskość miasta Łomży nie stwarza problemów w dostępie do pozostałych typów szkół – ponadgimnazjalnych i wyższych.

6. KULTURA, SPORT, REKREACJA.

W Nowogrodzie znajduje się siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, który będzie remontowany, przebudowywany, a część obejmująca bibliotekę przeniesiona zostanie do adaptowanych pomieszczeń przy ul. Nowej 6.

Realizacja zadania „**Zakup wyposażenia dla biblioteki publicznej miasta i gminy Nowogród**” jest połączona ściśle z zadaniem remontu i przebudowy M-GOK.

W bezpośrednim sąsiedztwie biblioteki realizowana jest **inwestycja** remont i rozbudowa budynku przedszkola oraz budowa placu zabaw dla dzieci na terenie obejmującym działki nr 1558/6 i 1559.

Poniższe fotografie przedstawiają stan obecny obiektu M-GOK.

W roku 2010 oddana zostanie do użytku nowa siedziba biblioteki miejsko-gminnej w części adaptowanego obiektu poprzedszkolnego przy ul. Nowej 6. Poniższy rysunek przedstawia widok zewnętrzny biblioteki.

Szczególne połączenie przedszkola z placówką biblioteczną powinno zaowocować upowszechnianiem czytelnictwa, dzieci od najmłodszych lat będą kształtowane do tworzenia i świadomego odbioru dzieł sztuki. Jednocześnie wspólne funkcjonowanie obu jednostek zapewni autentyczny kontakt dzieci z książką i wyższą kulturą od najmłodszych lat, wyrobi nawyki i umocni zainteresowania. Biblioteka będzie mogła korzystać z nieskrępowanej twórczości dziecięcej do realizacji swoich celów kulturotwórczych i edukacyjnych.

Na terenie Nowogrodu znajduje się Skansen Kurpiowski im. Adama Chętnika, który jest jednym z dwóch najstarszych muzeów budownictwa ludowego w Polsce.

Wzdłuż rzeki Narew ciągnie się linia schronów bojowych SGO Narew, z których część znajduje się na terenie Nowogrodu i sołectwa Mątewica I.

Charakterystyczne są krzyże wotywnie z przełomu XIX/XX wieku i kapliczki.

Kilka szlaków turystycznych przecina teren gminy:

- szlak "Chwały Oryęża Polskiego" - niebieski - na trasie: Nowogród - Łomża - Piątnica - Drozdowo - Bronowo - Wizna - Góra Strękowa - Zajki,
- szlak schronów bojowych SGO Narew,
- ścieżka rowerowa Łomża-Szablak-Nowogród,

- szlak wodny Narwi,
- szlak wodny Pisy.

Jedynym obiektem sportowym jest obecnie stadion w Nowogrodzie, który wymaga pilnej modernizacji. W roku 2009 rozpoczęła się budowa hali widowiskowo-sportowej przy Zespole Szkół Samorządowych w Nowogrodzie. Inwestycja zostanie zakończona jesienią 2011 roku.

7. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA.

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie gminy w wodę odbywa się w oparciu o dwa ujęcia wody zlokalizowane w Nowogrodzie i Sławcu. Gmina jest zwodociągowana w 95%. Miejscowość Nowogród w 100%.

Gmina Nowogród zwodociągowana jest w około 95 % (biorąc pod uwagę liczbę wsi objętych siecią wodociągową). Zbiorowymi wodociągami w gminie w 100 % objętych jest na 17 jednostek -13 miejscowości i miasto Nowogród. Wszystkie wsie położone w części gminy, po lewej stronie rzeki Narew objęte są wspólnie wodociągiem „Sławiec” – 11,50 km (z przyłączami ok. 40 km). Miasto Nowogród oraz wsie położone na prawym brzegu Narwi obsługiwane są przez wodociąg Nowogród, długości 14,10 km (z przyłączami ok. 46 km). Ogólna długość sieci wodociągowej wynosi 25,60 km (z przyłączami ok. 86 km) i korzysta z niej 916 gospodarstw domowych.

Wsie położone na północnej stronie rzeki Narew zaopatrują się częściowo z indywidualnych źródeł, przeważnie w oparciu o studnie kopane. Obecnie opracowywany jest projekt budowlany sieci wodociągowej w miejscowościach Ptaki, Baliki, Serwatki. Realizacja inwestycji zapewni praktycznie 100-procentowe zaopatrzenie gminy w wodę pitną z sieci zbiorczej.

Podstawowymi zadaniami w zakresie zaopatrzenia w wodę jest zapewnienie ciągłości dostaw wody mieszkańcom o jakości zgodnej z normami UE i w ilości pokrywającej pełne potrzeby ludności i gospodarki.

Kanalizacja sanitarna.

W gminie Nowogród odprowadzenie ścieków sanitarnych odbywa się głównie do przydomowych, lokalnych zbiorników bezodpływowych z przeznaczeniem do wywożenia. Prawdłowo rozwiązana gospodarkę ściekową opartą na zbiorczym systemie odprowadzania ścieków posiada jedynie ośrodek miejski Nowogród. Miasto posiada mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków oddaną do użytku w 1992 roku o wydajności 300 m³ na dobę. W chwili obecnej do oczyszczalni dopływają ścieki w ilości około 90 m³ na dobę ze względu na to, iż tylko część miasta objęta jest siecią kanalizacji sanitarnej.

W istniejącej w mieście sieci kanalizacji sanitarnej wykorzystano układ grawitacyjno – pompowy. Jej długość wynosi 6,4 km - 299 przyłączy. Obsługuje gospodarstwa domowe, w budownictwie jedno- i wielorodzinnym.

Obecnie rozpoczęto budowę przyzagrodowych oczyszczalni ścieków z filtrem roślinnym, które powinny w znacznej części umożliwić zagospodarowanie i oczyszczenie nieczystości płynnych z gospodarstw domowych na wsiach.

Zaopatrzenie w gaz.

Istniejący system gazociągów wysokiego ciśnienia na terenie naszego województwa nie pozwala na bezpośrednie zaopatrzenie w gaz przewodowy gminy Nowogród. Jest natomiast pełne zaopatrzenie w gaz butlowy.

W planach Gminy Nowogród oraz w perspektywnym planie PGNiG przewiduje się budowę nitki gazowej z Łomży do Nowogrodu. Taka możliwość stanie się realna po rozpoczęciu działalności na terenie ok. 24 ha podstrefy Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Nowogrodzie.

Drogi

Przez teren gminy przebiegają następujące ciągi dróg o znaczeniu ponadlokalnym:

- droga nr 645 Łomża – Myszyniec - Olsztyn
- droga nr 648 Miastkowo – Nowogród - Stawiski

Drogi i ulice powiatowe przebiegają przez teren gminy na długości około km w tym ok. 24 km o nawierzchni twardej.

Drogi gminne mają długość 40,6. Tylko ok. 15 km stanowią drogi utwardzone asfaltowe i brukowane.

Zestawienie zasobów miejscowości.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)				X
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze				X
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				X
- gleby, kopaliny				X
Dziedzictwo religijne i historyczne Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej (Skansen Kurpiowski)				X
- walory zagospodarowania przestrzennego				X
- zabytki, obiekty historyczne				X
- zespoły artystyczne				X
- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- święta, odpusty, pielgrzymki				X
- tradycje, obrzędy, wydarzenia artystyczne				X
- legendy, podania i fakty historyczne				X
- ważne postacie historyczne				X
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową				X
- działki pod domy letniskowe				X
- działki pod zakłady usługowe i przemysł				X
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe			X	
- place i miejsca publicznych spotkań				X
- miejsca sportu i rekreacji				X
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
Gospodarka, rolnictwo, infrastruktura				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe				X
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
- kanalizacja sanitarna			X	
- zaopatrzenie w wodę				X
- zaopatrzenie w gaz (gazociąg)	X			
Instytucje				
- ośrodek zdrowia				X
- szkoły				X
- dom kultury				X
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				X
- Koło Gospodyń Wiejskich				X
- Stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe				X

II. ANALIZA SWOT.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest to metoda identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należycie wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju .

Przedstawiony poniżej przegląd mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest analizą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego oraz infrastruktury technicznej i społecznej miasta Nowogród.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • bliskie położenie względem ośrodka powiatowego Łomży, w centrum gminy, • korzystne położenie w pobliżu dróg krajowych nr 61 i wojewódzkich 645 i 648 • wysokie walory przyrodnicze (rzadkie zbiorowiska roślinne i populacje zwierząt, wzgórza i doliny pradoliny Narwi, lasy i łąki ekstensywnie zagospodarowane) • zasoby historyczno-kulturowe (Skansen Kurpiowski) zespół schronów bojowych, budynki mieszkalne i publiczne) • szlak wodny Narwi i Pisy umożliwiający rozwijanie różnych form turystyki wodnej • korzystne warunki do rozwoju agroturystyki i rolnictwa ekologicznego • sieć wodociągowa • baza lokalowa placówek kultury służącą integracji i aktywizacji mieszkańców • tereny dla rozwijania sportu i rekreacji będące własnością wspólnoty gminnej 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej • niedostateczna promocja walorów przyrodniczych i krajoznawczych w województwie podlaskim i w gminie • zbyt małe wykorzystanie miejscowości jako atrakcji turystycznej • zbyt mała aktywność mieszkańców i starzejące się społeczeństwo • ograniczenia w zagospodarowaniu i inwestowaniu na obszarach chronionych Natury 2000 • słabo rozwinięta działalność pożarolnicza • niefunkcjonalne zaplecze kulturalno-oświatowe • zły stan dróg na terenie gminy i powiatu • brak miejsc pracy w miejscu zamieszkania • zróżnicowanie potrzeb mieszkańców • braki w wyposażeniu w infrastrukturę techniczną (brak sieci gazowniczej, kanalizacji sanitarnej, brak ulepszonych nawierzchni ulic)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie wysokich wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego 	<ul style="list-style-type: none"> • utrata walorów społecznych wskutek braku środków na odnowienie, adaptację i

<ul style="list-style-type: none"> • warunki do rozwoju turystyki, gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych • sprzyjająca polityka ukierunkowana na rozwój obszarów wiejskich i miejskich do 5 tys. mieszkańców- możliwość pozyskiwania środków z funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych • rozszerzanie zakresu usług turystycznych w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe • rozwiązanie problemu oczyszczania ścieków komunalnych poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej • uaktywnienie mieszkańców w rozwoju działalności pozarolniczej, przede wszystkim w zakresie turystyki i usług rekreacyjnych i wypoczynkowych • stworzenie zaplecza kulturalno-oświatowego, sportowego i turystycznego • właściwa organizacja i wyposażenie placówek kulturalno-oświatowych i wychowawczych • należyta organizacja pracy z młodzieżą i dziećmi 	<p>utrzymanie obiektów użyteczności społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • samowolna rozbudowa miejscowości prowadząca do utraty walorów przyrodniczych i krajobrazowych • zanieczyszczenia środowiska (dzikie wysypiska, nieuszczelne szamba, spływy nawozów i środków ochrony roślin) <p>- niewykorzystanie szans rozwojowych jakie dają środki UE</p> <p>- niska świadomość społeczności lokalnej</p>
--	--

8. KIERUNKI ROZWOJU I PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA.

8.1. Planowane kierunki rozwoju:

- zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego,
- rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjno – sportowej,
- poprawa estetyki i podniesienie atrakcyjności miejscowości
- rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej,
- aktywizacja i integracja mieszkańców,
- promocja walorów miejscowości.

8.2. Planowane przedsięwzięcia z uwzględnieniem celu, uzasadnienia i rezultatu.

Cel nadrzędny zaplanowanych przedsięwzięć.

Poprawa jakości życia mieszkańców, rozwój i promocja miejscowości przy racjonalnym wykorzystaniu istniejących zasobów przyrodniczych, kulturowych i materialnych.

1. Wyposażenie biblioteki miejsko-gminnej w meble i sprzęt audiowizualny i informatyczny		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
- zaspokojenie potrzeb kulturalnych i społecznych mieszkańców	realizacja zadania będzie służyć wszystkim mieszkańcom Nowogrodu i miejscowości gminy, zaspokoi potrzeby kulturalne. Biblioteka sąsiadować będzie z przedszkolem, zapewni dzieciom od najmłodszych lat kontakt z książką i wyższą kulturą oraz przyczyni się do ich rozwoju intelektualnego.	
2. Remont i rozbudowa budynku przedszkola oraz budowa placu zabaw dla dzieci w Nowogrodzie		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
- zaspokojenie potrzeb opiekuńczo-wychowawczych i społecznych mieszkańców	realizacja zadania będzie służyć wszystkim mieszkańcom Nowogrodu i miejscowości gminy, zaspokoi potrzeby opiekuńczo-wychowawcze, zapewni opiekę nad dziećmi oraz przyczyni się do ich rozwoju motorycznego i intelektualnego. Przedszkole realizować będzie program „Kurpie, moja mała ojczyzna”. Dzieci będą poznawały tradycje, obrzędy, zwyczaje Kurpiów.	Powstanie przedszkola 2-oddziałowego dla dzieci 3-5 letnich. Objęcie opieką przedszkolną 50-60 dzieci.
3. Remont i przebudowa Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Nowogrodzie.		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
- poprawa infrastruktury kulturalnej - kształtowanie przestrzeni	realizacja zadania będzie służyć wszystkim mieszkańcom Nowogrodu i miejscowości gminy, zaspokoi oczekiwania dzieci i	-przystosowanie i lepsze wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej M-GOK - powstanie miejsca służącego

publicznej	młodzieży, podniesie walory kulturalne i rekreacyjne miejscowości, pozwoli zagospodarować wolny czas dzieci i młodzieży szkolnej oraz przyczyni się do rozwoju intelektualnego mieszkańców.	integracji i aktywizacji mieszkańców, zapewniającego atrakcyjne formy spędzania czasu, stwarzającego możliwości powstania grup i kół zainteresowań - rozwój tożsamości społeczności lokalnej, - tworzenie lokalnych więzi społecznych
------------	---	---

4. Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Samorządowych w Nowogrodzie

Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
-unowocześnienie bazy sportowej, - zapewnienie mieszkańcom dogodnego dostępu do sportu i rekreacji - poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i sportowej - kształtowanie przestrzeni publicznej	Realizacja zadania będzie służyć wszystkim mieszkańcom Nowogrodu, wsi położonych w gminie oraz turystom, pozytywnie wpłynie na estetykę otoczenia. Rozwój infrastruktury sportowej to warunek niezbędny do zapewnienia łatwego i nieskrępowanego dostępu do uprawiania sportu i zajęć rekreacyjnych. Jest to także ważne dla poprawy warunków wypoczynkowych i turystycznych, zwiększenia atrakcyjności miejscowości. Stanowi istotny element zagospodarowania miejscowości. Inwestycję należy uznać za jedną z najważniejszych i to nie tylko z tego względu, że jesteśmy jedyną gminą w powiecie łomżyńskim, która nie ma hali sportowej, ale przede wszystkim dlatego, że młodzież nie ma gdzie realizować programu wychowania fizycznego, że u ponad 70% dzieci i młodzieży stwierdzono wady budowy i postawy. Hala służyć będzie nie tylko społeczności lokalnej, ale także będzie stanowiła ważny element oferty turystycznej gminy. Zamierzamy organizować w niej targi turystyczne, wystawy sprzętu i urządzeń sportowo-rekreacyjnych i turystycznych. Będą także imprezy sportowo-rekreacyjne i kulturalno-rozrywkowe, które powinny zainteresować przybywających do Nowogrodu turystów oraz wydłużyć okres turystyczny na cały rok.	- poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy, - rozwój sportu i kultury fizycznej - zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno - wypoczynkowej Nowogrodu i gminy, - objęcie zajęciami w-f w pełnym wymiarze wszystkich uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum, - prowadzenie zajęć korekcyjnych z grupami dzieci i młodzieży z wadami budowy i postawy, - organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych, - organizowanie wystaw, targów turystycznych, imprez kulturalnych, rozrywkowych, promocyjnych.

5. Rozbudowa i przebudowa stadionu miejskiego w Nowogrodzie

Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
-unowocześnienie bazy sportowej, - zapewnienie mieszkańcom dogodnego dostępu do sportu	Realizacja zadania będzie służyć wszystkim mieszkańcom Nowogrodu, wsi położonych w gminie oraz turystom, pozytywnie wpłynie na estetykę otoczenia.	- poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy, - rozwój sportu i kultury fizycznej, - reaktywowanie klubu piłkarskiego,

i rekreacji - poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i sportowej - kształtowanie przestrzeni publicznej	Rozwój infrastruktury sportowej to warunek niezbędny do zapewnienia łatwego i nieskrępowanego dostępu do uprawiania sportu i zajęć rekreacyjnych. Jest to także ważne dla poprawy warunków wypoczynkowych i turystycznych, zwiększenia atrakcyjności miejscowości. Stanowi istotny element zagospodarowania miejscowości.	- organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych plenerowych, pokazów, turniejów, rozgrywek.
---	--	--

6. Budowa infrastruktury turystycznej i zagospodarowanie szlaku wodnego Narwi na odcinku miasta Nowogród

Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno - wypoczynkowej Nowogrodu i gminy	Budowa infrastruktury turystycznej to warunek niezbędny do rozwoju turystyki w Nowogrodzie. Planowany port rzeczny naprzeciw ujścia Pisy do Narwi zapewni właściwe warunki i zintensyfikuje turystykę wodną z Zalewu Żegrzyńskiego na Wielkie Jeziora Mazurskie oraz przywróci żeglugę na obu rzekach. Plaża z kąpieliskiem na Narwi poprawi warunki wypoczynkowe mieszkańcom gminy, a zarazem przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności miejscowości dla przyjezdnych. Przystań kajakowa z wypożyczalnią sprzętu wodnego umożliwi uprawianie wioślarstwa, kajakarstwa i innych sportów wodnych. Infrastruktura turystyczna stanowi istotny element dla rozwoju gospodarstw agroturystycznych oraz usług gastronomicznych i rekreacyjno-wypoczynkowych.	- zwiększenie liczby turystów, - powstawanie gospodarstw agroturystycznych, - wzrost przedsiębiorczości w zakresie obsługi turystyki, - wzrost zatrudnienia.

7. Budowa szlaku historyczno-turystycznego „Nadnarwiańskie schrony bojowe”

Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
- zachowanie obiektów dziedzictwa historycznego, - upamiętnienie heroicznych walk żołnierzy SGO Narew z hitlerowską agresją we wrześniu 1939 r.	Nowogród był miejscem zaciętych walk obronnych SGO Narew we wrześniu 1939 r. Żołnierze polscy przez 4 dni powstrzymywali na linii Narwi hitlerowską nawałę. Na przełomie lat 1938/39 wzdłuż Narwi od Czartorii do Wizny budowane były schrony żelbetowe, które stanowić miały linię oporu przed spodziewaną agresją hitlerowskich Niemiec na Polskę. Na terenie gminy Nowogród znajduje się kilkanaście takich obiektów, z których część jest zachowana w całości, część została zburzona w czasie bombardowań artyleryjskich i lotniczych podczas walk. Zachowanie schronów	- wzrost zainteresowania i wiedzy młodego pokolenia o historii, - zwiększenie liczby turystów, - zachowanie dziedzictwa historycznego Nowogrodu i gminy.

	bojowych, ich udostępnienie społeczeństwu, przede wszystkim młodemu pokoleniu, jest zadaniem niezbędnym, gdyż prawda o II Wojnie Światowej, o tym kto ją rozpętał, o bohaterstwie i niezmiernych ofiarach jest coraz bardziej relatywizowana.	
8. Przebudowa parku przy ul. Rynek w Nowogrodzie		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno - wypoczynkowej Nowogrodu, - uporządkowanie starej, zabytkowej części Nowogrodu	Rynek w Nowogrodzie jeszcze w latach 50-tych XX wieku stanowił miejsce targowisk i ważne centrum miasta. Stalinowska koncepcja zamiany tradycyjnych, historycznych centrów miast w parki spowodowała, że plac targowy zamieniony został w park. Przebudowa powinna przywrócić częściowo tradycyjną funkcję handlowo-usługową placu, ale równocześnie zachować i uporządkować funkcję rekreacyjno -wypoczynkową.	- uporządkowanie parku, - zwiększenie atrakcyjności turystycznej Nowogrodu, - organizowanie imprez kulturalnych i rozrywkowych plenerowych, pokazów, działań promocyjnych.

8.3. Harmonogram realizacji przedsięwzięć i szacowane koszty.

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Przewidywany termin realizacji	Szacunkowy koszt w PLN	Beneficjent
1.	Wypożyczenie biblioteki miejsko-gminnej w meble i sprzęt audiowizualny i informatyczny	2010	218 000,00	Gmina Nowogród; M-GOK
2.	Remont i rozbudowa budynku przedszkola oraz budowa placu zabaw dla dzieci w Nowogrodzie -	2009-2010	1 100 000,00	Gmina Nowogród; ZSS
3.	Remont i przebudowa Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Nowogrodzie.	2010-2013	650 000,00	Gmina Nowogród; M-GOK
4.	Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Samorządowych w Nowogrodzie	2010-2011	6 000 000,00	Gmina Nowogród; ZSS
5.	Rozbudowa i przebudowa stadionu miejskiego w Nowogrodzie	2010-2012	3 655 000,00	Gmina Nowogród
6.	Budowa infrastruktury turystycznej i zagospodarowanie szlaku wodnego Narwi na odcinku miasta Nowogród	2009-2017	4 500 000,00	Gmina Nowogród
7.	Budowa szlaku historyczno-turystycznego „Nadnarwiańskie Schrony Bojowe”	2009-2013	500 000,00	Gmina Nowogród
8.	Przebudowa parku przy ul Rynek w Nowogrodzie	2010-2013	1 100 000,00	Gmina Nowogród

Jest to lista otwarta, która w trakcie okresu programowania może być modyfikowana. Ograniczenie wprowadzone w PROW – współfinansowanie na poziomie 70% i limity maksymalnej wysokości pomocy na realizację projektów w jednej miejscowości w okresie realizacji Programu – oraz fakt, iż łączna kwota planowanych do realizacji projektów

przekracza znacznie te limity, stwarza konieczność dokonania gradacji projektów i wytypowania do realizacji i współfinansowania z PROW tylko niektórych z nich.

8.4. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości Nowogród na lata 2010-2018 z PROW.

PROW	Plan Rozwoju Miejscowości
ZAKRES DZIAŁAŃ	
1. Budowa, remont, przebudowa lub wyposażenie obiektów: a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury	- WYPOSAŻENIE BIBLIOTEKI MIEJSKO-GMINNEJ W MEBLE I SPRZĘT AUDIOWIZUALNY I INFORMATYCZNY; - REMONT I PRZEBUDOWA MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA KULTURY W NOWOGRODZIE; - REMONT I ROZBUDOWA BUDYNKU PRZEDSZKOŁA ORAZ BUDOWA PLACU ZABAW DLA DZIECI W NOWOGRODZIE
2. Kształtowanie przestrzeni publicznej	- BUDOWA SZŁAKU TURYSTYCZNEGO „NADNARWIAŃSKIE SCHRONY BOJOWE”; - PRZEBUDOWA PARKU PRZY UL RYNEK W NOWOGRODZIE;
3. Budowa, remont lub przebudowa infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych	- BUDOWA HALI SPORTOWEJ PRZY ZESPOLE SZKÓŁ SAMORZĄDOWYCH W NOWOGRODZIE; - ROZBUDOWA I PRZEBUDOWA STADIONU MIEJSKIEGO W NOWOGRODZIE - BUDOWA INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I ZAGOSPODAROWANIE SZŁAKU WODNEGO NARWI NA ODCINKU MIASTA NOWOGRÓD;
DEFINICJA BENEFICJENTA	
Gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół, lub związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa.	Gmina Nowogród Zespół Szkół Samorządowych w Nowogrodzie Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Nowogrodzie
KRYTERIA DOSTĘPU	
1) projekty będą realizowane w miejscowości należącej do: - gminy wiejskiej lub - gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, - gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców; 2) projekty wpisują się w zakres Planu Odnowy Miejscowości; 3) projekty nie mają charakteru komercyjnego; 4) w przypadku, gdy projekty realizowane będą na nieruchomości nie należącej do beneficjenta, beneficjent posiada prawo do dysponowania tą nieruchomością na cele określone w projekcie przez okres 7 lat po realizacji projektu; 5) organizacja pozarządowa działa w	✓ Nowogród leży na terenie gminy miejsko-wiejskiej ✓ jest miastem liczącym poniżej 5 tys. mieszkańców ✓ projekty nie mają charakteru komercyjnego, są skierowane do wszystkich mieszkańców miasta i gminy ✓ projekty wpisują się w zakres Planu Odnowy Miejscowości ✓ projekt składany przez jednostkę samorządu terytorialnego - Gminę Nowogród ✓ nieruchomości, na których realizowane będą projekty należą do beneficjenta Gminy Nowogród ✓ jednostki organizacyjne, które będą gospodarzami obiektów i terenów działającą na rzecz aktywizacji ludności, rozwoju oraz zachowania

<p>obszarze zbieżnym z celami działania „Odnowa i rozwój wsi” w szczególności na rzecz aktywizacji ludności, rozwoju oraz zachowania dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego;</p> <p>6) projekt składany przez instytucję kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego został zaakceptowany przez tę jednostkę.</p>	<p>dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.</p>
---	--

9. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE.

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości na lata 2010-2018 rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Nowogrodzie.

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości realizowane będzie w oparciu o system absorbowania pomocy Unii Europejskiej i w oparciu o dokumenty strategiczne Gminy Nowogród.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polegać będzie na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu będą brały udział podmioty zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości – realizujące poszczególne projekty.

10. PODSUMOWANIE

Plan Odnowy Miejscowości Nowogród na lata 2010-2018 jest dokumentem otwartym, który będzie aktualizowany w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych oraz od pozyskania środków z funduszy UE oraz innych źródeł zewnętrznych.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia Nowogrodu jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu, kultury fizycznej i rekreacji. Założeniem Planu jest unowocześnienie infrastruktury, podniesienie standardu życia ludności, ochrona walorów historycznych i przyrodniczych, wprowadzenie nowych funkcji społecznych, a dalszym rozwoju – gospodarczych poprzez inwestycje w infrastrukturę turystyczną. Powinien wpłynąć na pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy miasta i gminy, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Nowogród zależeć będzie w głównej mierze od pozyskania zewnętrznych środków na realizację zadań zawartych w dokumencie.

Plan Odnowy Miejscowości Nowogród koresponduje z działaniami PROW „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.

Opracowanie:

Andrzej Cholewicki,

Grzegorz Palka

Źródła wykorzystane przy opracowywaniu niniejszego Planu:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (Oś 3: Odnowa i rozwój wsi),
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogród,
- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nowogród do 2015 r.,
- Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2013,
- Wieloletni Plan Inwestycyjny miasta i gminy Nowogród na lata 2007-2013,
- Program rozwoju turystyki gminy Nowogród na lata 2009-2020,
- Dane źródłowe Urzędu Miejskiego w Nowogrodzie.